

Przemysław Żurawlew

**PIERWSZA OBSERWACJA DROZDA OBROŻNEGO
(TURDUS TORQUATUS) W WIELKOPOLSCE**

The first observation of ring ovzel in Wielkopolska

W dniach 11, 12 i 13 kwietnia 1993 roku, w Kwileniu (gm.. Chocz, woj. kaliskie), obserwowałem samca drozda obroźnego *Turdus torquatus*. Ptak przebywał w ogródku z drzewami owocowymi i iglakami, położonym na skraju wsi, w pobliżu rzeki Proсны. Każdego dnia obserwowałem go po około 10 minut, kiedy zajęty był żerowaniem. Już na pierwszy rzut oka przypomniał swym zachowaniem i sylwetką kwiczoła *Turdus pilaris*. Obserwowany z odległości kilku metrów był bardzo ciemny, prawie czarny, jednak nie tak idealnie jak samiec kosa *Turdus merula*. Na piersi śnieżnobiała plama w kształcie półksiężyca, która była doskonale widoczna i silnie kontrastowa. Na złożonym skrzydle wyróżniało się wyraźne rozjaśnienie a podczas lotu białawy spód skrzydeł. Dziób żółty.

Drozd obroźny dzieli się na dwa podgatunki: *Turdus torquatus alpestris* — który gnieździ się w górach Europy Południowej i Środkowej, w tym również w polskich Karpatach i Sudetach, oraz *Turdus torquatus torquatus* — ze Skandynawii oraz Wysp Brytyjskich. Drugi podgatunek pojawia się w Polsce podczas wędrówek, prawdopodobnie corocznie na wybrzeżu oraz nieregularnie lub sporadycznie w głębi kraju (Tomiałojć 1990).

Rozpoznawanie podgatunków drozda obroźnego sprawia wiele trudności i wymaga sporego doświadczenia, gdyż cechy je różniące są w terenie słabo zauważalne. Z tego względu w wielu przypadkach nie ustalono przynależności podgatunkowej drozdów obroźnych obserwowanych w Polsce. Podobnie jest w przypadku mojej obserwacji.

Niniejsza obserwacja jest pierwszym stwierdzeniem tego gatunku z terenu Wielkopolski (Tomiałojć 1990; M. Kupczyk — inf. ustna).

L I T E R A T U R A

TOMIAŁOJC L., 1990. Ptaki Polski — rozmieszczenie i liczebność. PWN, Warszawa.

Piotr Tryjanowski

**DZIĘCIOŁ SYRYJSKI (DENDROCOPOS SYRIACUS)
— NOWY GATUNEK LĘGOWY DLA WIELKOPOLSKI**

Syrian Woodpecker — new breeding species in Wielkopolska

W dniu 27 VI 1992 w miejscowości Boruja (gm. Siedlec), w woj. zielonogórskim znaleziono dziuplę dzięcioła syryjskiego. W dziupli znajdowały się już dobrze wyrosnięte pisklęta (min. 2) karmione przez samicę.

Dziupla była wykuta w starej gałęzi wierzby ok. 4,5 m nad ziemią, o ekspozycji NNE. Drzewo to znajdowało się na terenie ogrodów wczasowych, ok. 10 m od brzegu Jez. Kuźnickiego.

Dzięcioł syryjski jest gatunkiem będącym w ciągłej ekspansji terytorialnej zapoczątkowanej w XX wieku. Do Polski dotarł w 1978 roku, kiedy to jednocześnie stwierdzono jego pierwsze lęgi w naszym kraju (Ciosek, Tomiałojć 1982). W Wielkopolsce gatunek ten stwierdzono dotychczas kilkakrotnie (Raporty KF), w tym m. in. w Powodowie, około 10 km na SW od miejsca niniejszej obserwacji (Tryjanowski, Potworowski 1990). Akceptacja Komisji Faunistycznej 3637/93.

L I T E R A T U R A

- CIOSEK J., TOMIAŁOJĆ L., 1982. Dzięcioł syryjski, *Dendrocopos syriacus* (Hempr. et Ehrenb.) ptakiem lęgowym w Polsce. Prz. Zool. 26: 101—110.
- TRYJANOWSKI P., POTWOROWSKI P., 1990. Rzadkie gatunki ptaków obserwowane w okolicach Wolsztyna. Lub. Prz. Przyr. 1, 2: 63—65.

S u m m a r y

In 1992 a pair of *Syrian Woodpecker* bred in Boruja, near Wolsztyn (W Wielkopolska). On 27 June I have found the hole located in the branch of willow at the 4,5 m; hole-entrance NNE. Accepted by the Faunistic Commission.

Piotr Tryjanowski

AGRESYWNE ZACHOWANIE SIERPÓWKI (STREPTOPELIA DECAOCTO) WOBEC TURKAWKI STREPTOPELIA TURTUR)

Aggressive behaviour of collared turtle dove (*Streptopelia decaocto*) against turtle dove (*Streptopelia turtur*)

13 czerwca 1992 koło miejscowości Smolnica (gm. Wronki, woj. pilskie) obserwowałem sierpówkę atakującą turkawkę. Ptaki przebywały na brzegu suchej dragowiny sosnowej, ok. 600 m od zabudowań wsi. Potwierdza to coraz częstsze zajmowanie przez sierpówkę, w warunkach silnego wzrostu populacji nowych środowisk (Górski 1989, Nowak 1965), w tym lasów sosnowych, środowiska typowego dla turkawki. Liczebność sierpówki w Europie ciągle jeszcze rośnie i można przypuszczać, że będzie to kolejnym czynnikiem wpływającym na zmniejszanie się liczebności turkawki. Jak wynika z przedstawionej informacji wpływ ten może dotyczyć nie tylko konkurencji o pokarm, ale może również dochodzić do agresywnego wypędzania turkawek z ich terytoriów. Zresztą zwiększanie się liczebności populacji sierpówki podawano jako jeden z czynników